

NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

HYDROLOGISCHE OPTIMALISATIE

De belangrijkste doelstelling van de natuurinrichting is de natuurkern van de Liereman hydrologisch scheiden van zijn ruime omgeving.

Zowel landbouw als natuur krijgen ruimtelijk gescheiden gebieden toegewezen, zodat ze, zonder elkaar te hypothekeren, verder kunnen evolueren.

Hierdoor wordt het mogelijk om het (water)beheer in zowel het landbouw- als het natuurgebied te optimaliseren en af te stemmen op hun respectievelijke gebiedsdoelstellingen.

WAT

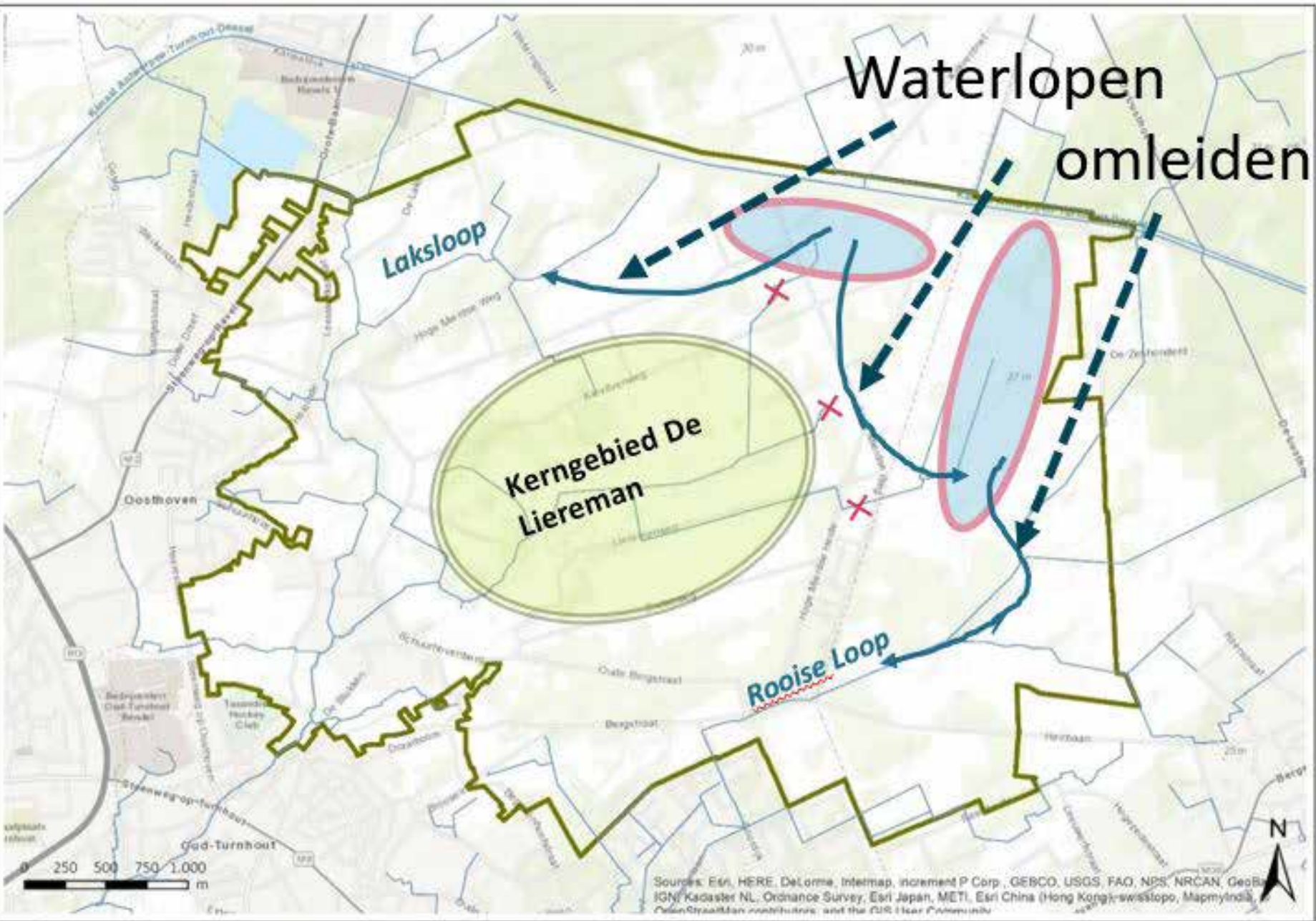
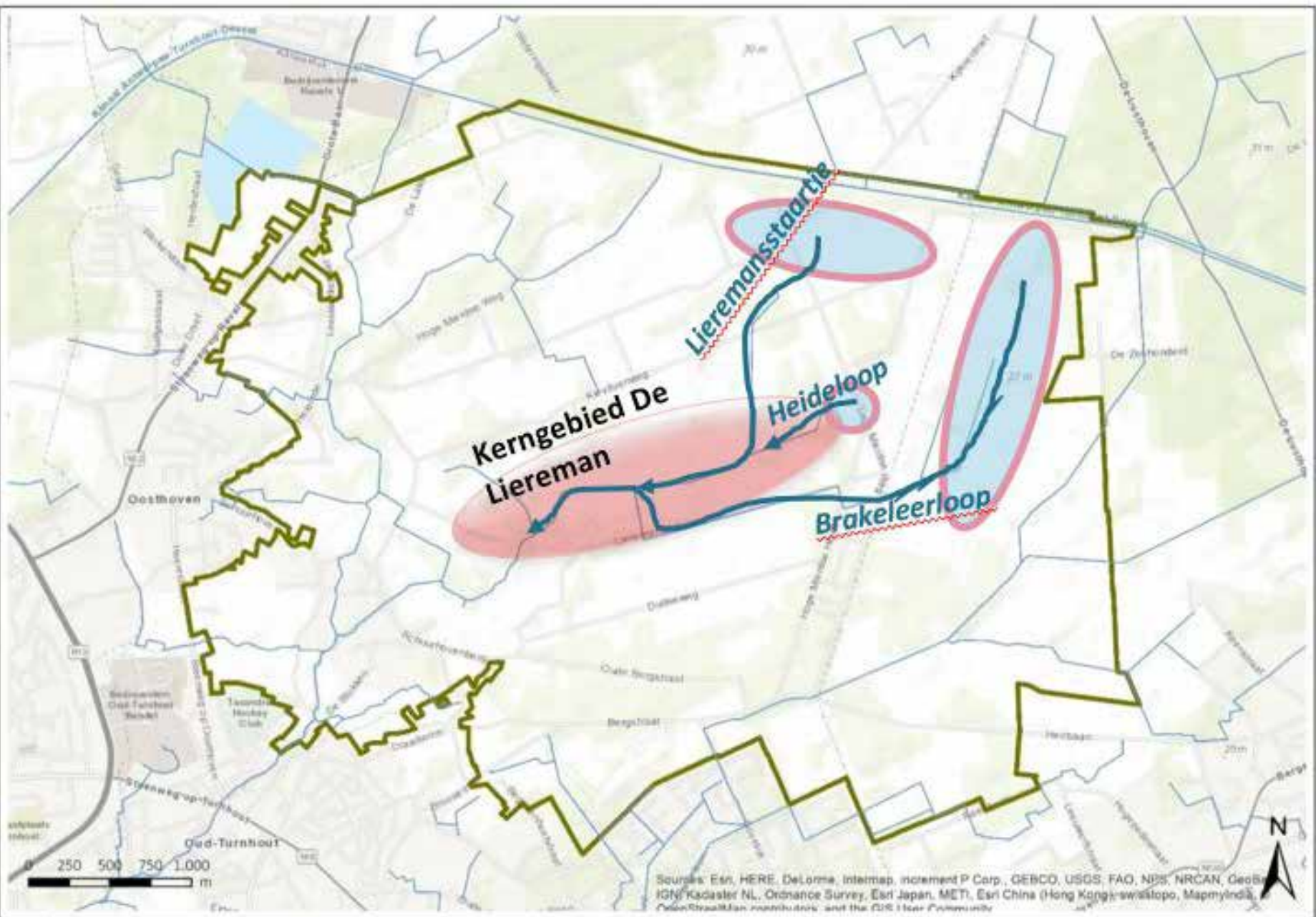
Bij de omleiding van waterlopen rond de kern wordt een oplossing gezocht voor de afwatering van het meest (noord)oostelijke deel van het landbouwgebied de Laks. Momenteel watert dit gebied af via het Lieremansstaartje en de Lieremansloop door de kern van de Liereman. Ook voor de afwatering van overtollig water uit de Brakeleer wordt een oplossing gezocht. Momenteel gebeurt deze afwatering via de Braekeleersloop naar de Lieremansloop, eveneens door de kern van de Liereman. De Heideloop tenslotte ontwaterd de waterrijke gronden ten zuiden van de boerderij van Swaans. De Heideloop vloeit in de kern van de Liereman samen met de Lieremansloop (zie afbeelding rechtsboven)

HOE

OMLEIDEN VAN WATERLOPEN

Dit wil zeggen dat er geen nutriëntenrijk water meer vanuit de omgeving naar het laagste gedeelte, de kern, van de Liereman kan vloeien. Dit ter bescherming en voor de verdere ontwikkeling van de natuurwaarden daar aanwezig (geeft uitvoering aan bepalingen uit AGNAS en het Raamakkoord).

De voorgestelde scenario's (zie afbeelding rechtsmidden) zijn uiteraard verder te onderzoeken. Een nieuwe afwatering voor de Braekeleersloop kan alleen maar gezocht worden in het zuiden, richting Rooise Loop. Voor het Lieremansstaartje zijn er twee afwateringstracés mogelijk en geschikt voor verder onderzoek. Eentje via het noorden, via het gebied de Laks, richting Lakslloop en vallei van de Aa. Een tweede tracé dat ter vervanging van het Lieremansstaartje verder kan onderzocht worden is via de Lage Mierdse weg, richting zuiden, aansluitend op de Braekeleersloop, naar de toekomstige afwatering richting Rooise Loop. Zowel het Lieremansstaartje, de Heideloop, als de Braekeleersloop worden ter hoogte van de rand van het natuurgebied afgekoppeld. Hierbij zullen dus nieuwe waterlopen gegraven worden en bestaande waterlopen gedempt of verondiept worden.

NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

NATUURHERSTEL IN DE KERN

Natuurherstel in de kern situeert zich in drie delen van het projectgebied, nl. in de kern of de Lieremande-pressie (laagste deel van het projectgebied), op de duinengordel en aan het Rode Goor (zie afbeelding)

WAT

Het natuurherstel in deze zones richt zich op het herstel van een typisch Kempisch heide-en duinenlandschap. Het gaat hoofdzakelijk om de ontwik-keling van zowel natte als droge heide waarbij het essentieel is dat de bodemkundige en hydrologische omstandigheden voor deze vegetatietypes geschikt zijn. De ruimtelijke samenhang tussen de verschillende heidekernen en gebieden met potenties tot ontwikkeling van heide is cruciaal om een minimum aan ecologisch duurzaam heideareaal (en bijhorende soorten) te realiseren.

HOE

Kerngebied De Liereman

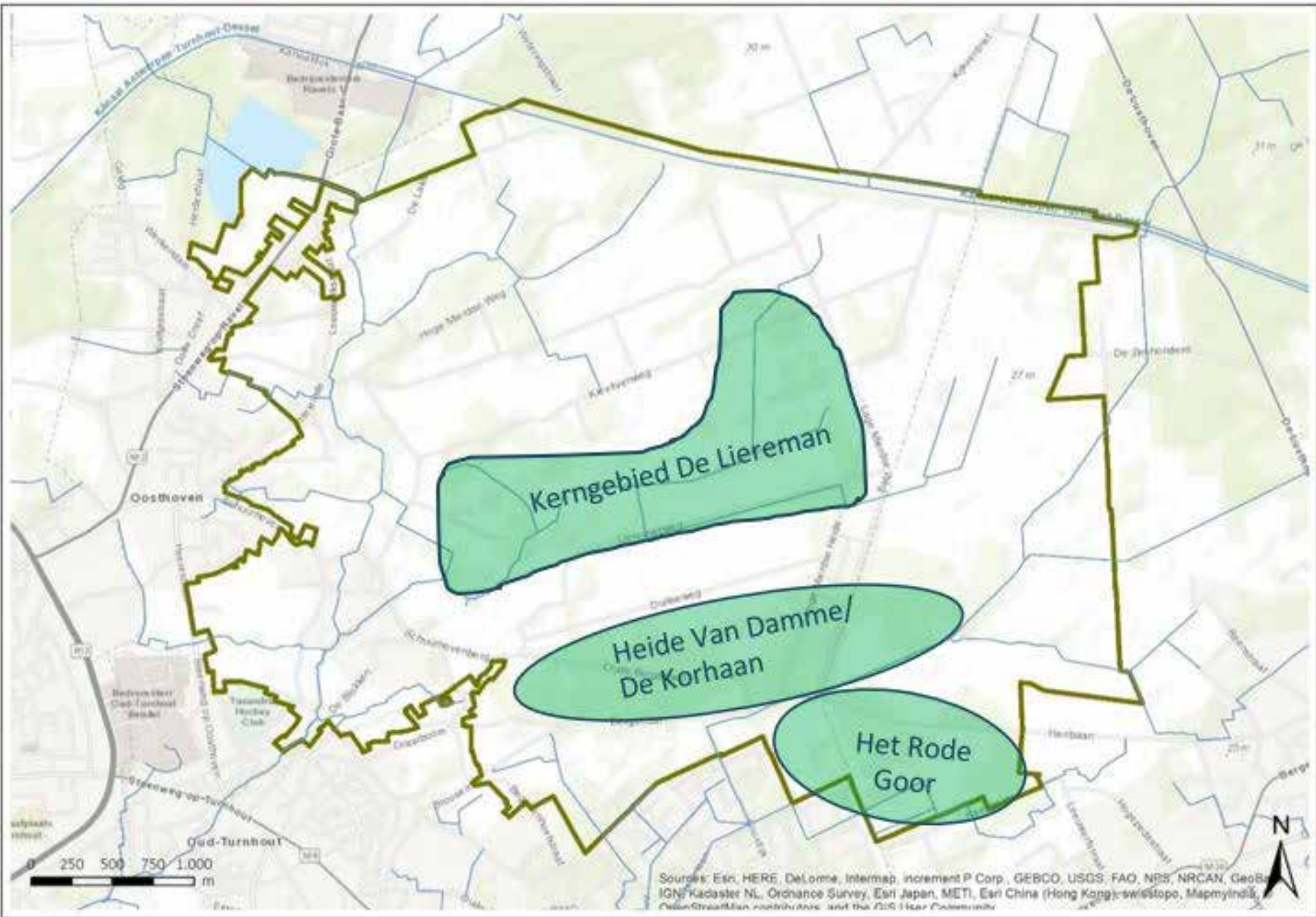
In de kern van de Liereman worden de hydrologische omstandigheden verbe-terd, zodat de kansen voor vochtige heide geoptimaliseerd worden. Daaren-boven worden de waterlopen die uit de omgeving toekomen gedempt om te voorkomen dat voor heidesystemen te nutriëntenrijk water in de kern terecht komt. Er worden stuwen geplaatst om het gebiedseigen water zo lang mogelijk in de kern van de Liereman op te houden.

Heide Van Damme/ De Korhaan

Op de duinengordel wordt zoveel mogelijk gestreefd naar het herstel van droge heide. Om dit te realiseren worden grote delen van het aanwezige dennenbos gerooid en wordt het landschap veel opener. Kappen van bomen, ontstronken, plaggen of chopperen van de ondergroei en strooisellaag zijn maatregelen die op de Heide Van Damme en de Korhaan kunnen worden ingezet.

Het Rode Goor

Het Rode Goor is een zone met potenties voor heideontwikkeling met een gradiënt van droog naar nat. Vroeger bevond zich in deze deelzone een groot ven dat intussen volledig is verland en ondertussen grotendeels is dichtgegroeid. Het ven wordt via natuurinrichting in zijn oorspronkelijke vorm hersteld door de begroeiing te verwijderen en het opnieuw uit te graven. De omgeving wordt zo veel mogelijk open gemaakt, zodat optimale kansen voor heideontwikkeling ontstaan.

afplaggen van heide

verhogen grondwaterpeil met schotbalkstuw

vochtige heide

chopperen van oude struikheide

venherstel via droge slibruiming

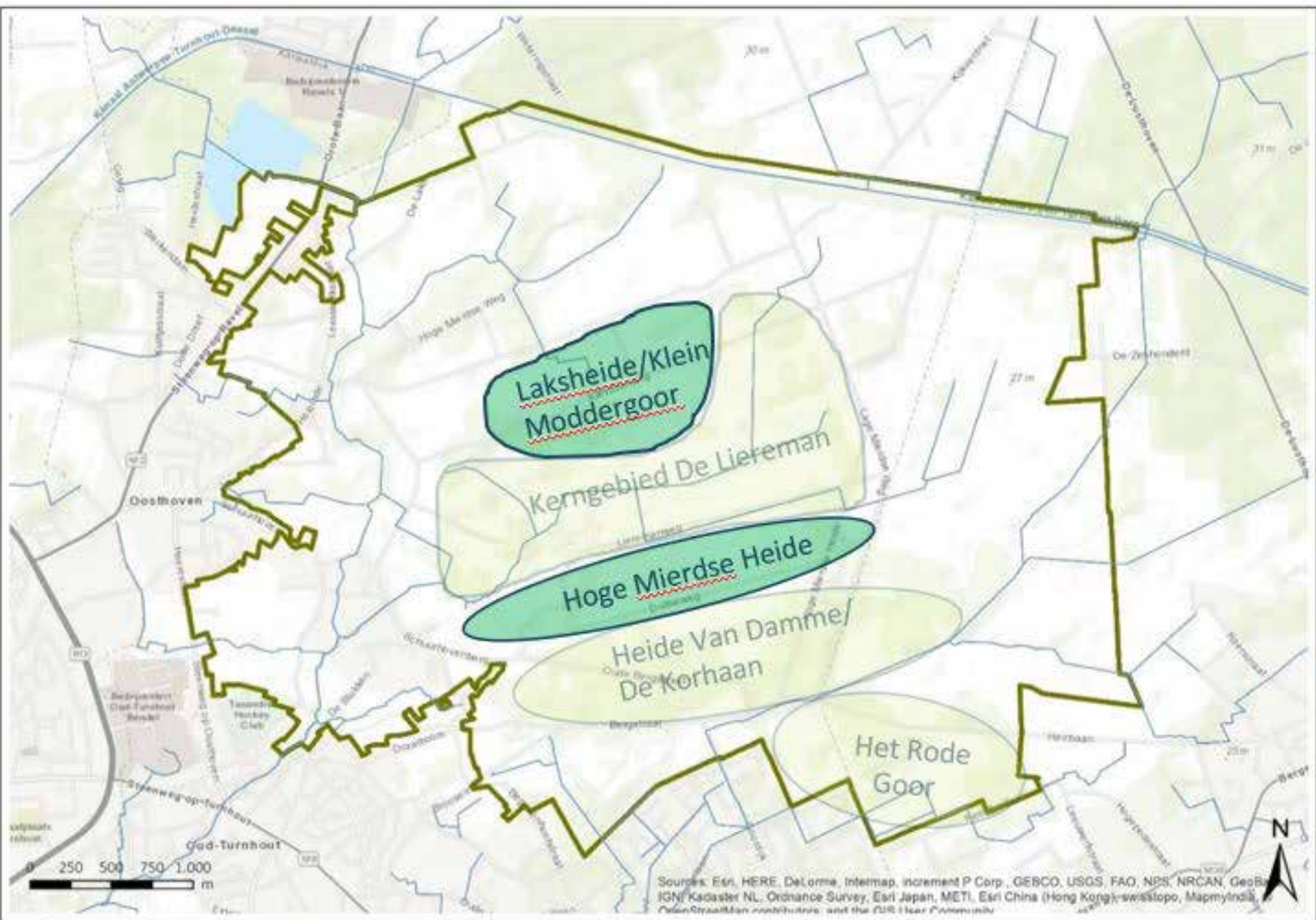
NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

NATUURHERSTEL OP LANDBOUWGRONDEN

Het natuurherstel op voormalige landbouwgronden situeert zich in de zone Laksheide, Klein Moddergoor en op de Hoge Mierdse Heide.

WAT

De gebruikers van de landbouwgronden in deze twee zones worden zo veel mogelijk door de natuurinrichting uitgeruild naar landbouwzones buiten 57.1 (AGNAS), zodat deze gronden kunnen worden ingericht om verder te ontwikkelen als natuurgebied en om zo de milieuomstandigheden in de kern te verbeteren (versterking infiltratie/kwel-systemen). Het afgraven van vennen en microreliëf, uitmijnen, afgraven van de bouwvoor, dempen of heraanleggen van grachten, plaatsen van draadafsluiting (ifv beheer) zijn maatregelen die in deze zones kunnen worden ingezet. Met deze maatregelen beoogt de natuurinrichting een landschappelijk herstel dat leidt tot de realisatie van een open complex van halfnatuurlijke graslanden, heischrale graslanden (nat tot droog) en al dan niet permanent waterhoudende laagtes.

uitmijnen met grasklavervegetatie

heischraal grasland

afgraven voedselrijke bouwvoor en herstel oorspronkelijk microreliëf

begrazingsraster

herstel oorspronkelijk vennetje

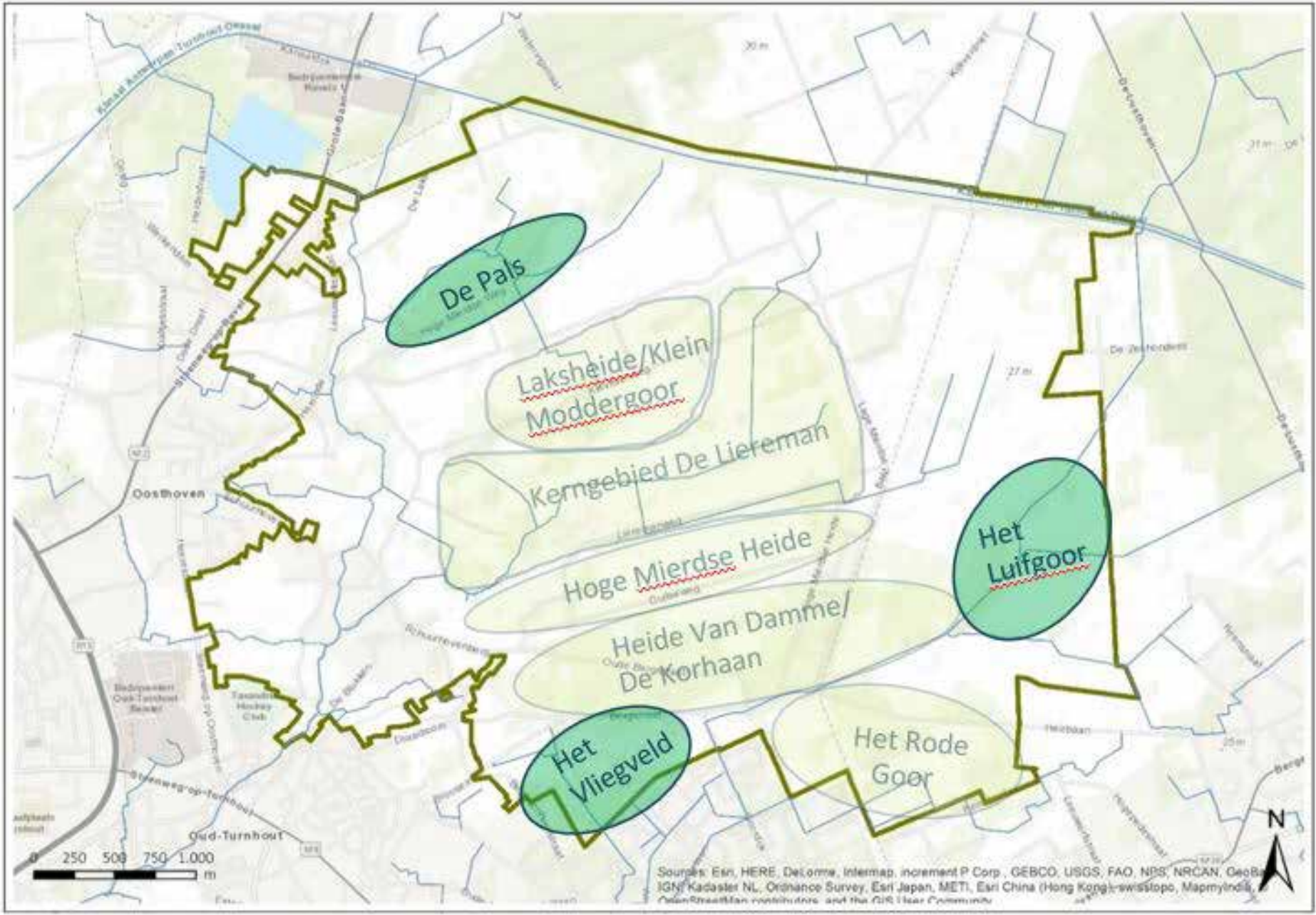
NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

NATUURHERSTEL IN DE PERIFERIE

Het natuurherstel in de periferie situeert zich voornamelijk in gebieden als de Pals, het vliegveld en het Luifgoor. Het zijn gebieden met een natuur- of bosbestemming, die buiten de natuurkern van de Liereman (AGNAS 57.1) liggen maar waar inrichtingsmaatregelen ook mogelijk zijn.

WAT

Deze doelstelling kan uitsluitend gerealiseerd worden, indien er een akkoord wordt bereikt met de betrokken eigenaar. De maatregelen verschillen sterk door de verschillende aard van de gebieden. Voor het herstel van een natte depressie zoals het vliegveld (vroeger Groot Moddergoor) zijn maatregelen als afgraven, venherstel, afplaggen, kappen van bomen en ontstronken,... van belang. In de Pals kunnen maatregelen als bosomvorming, exotenbestrijding, bosrandontwikkeling, creëren open plekken in bos, verwijderen van constructies, heraanleg van beheerwegen etc worden genomen om de variatie binnen de bestaande bossen in het gebied te verhogen. Alleen indien de eigenaar instemt kan een ecologisch waardevolle, habitatwaardige bosuitbreiding op particuliere grond met voorliggende natuurinrichting worden gerealiseerd.

Amerikaanse vogelkers

creeëren open plekken in bos

ontwikkeling bosranden

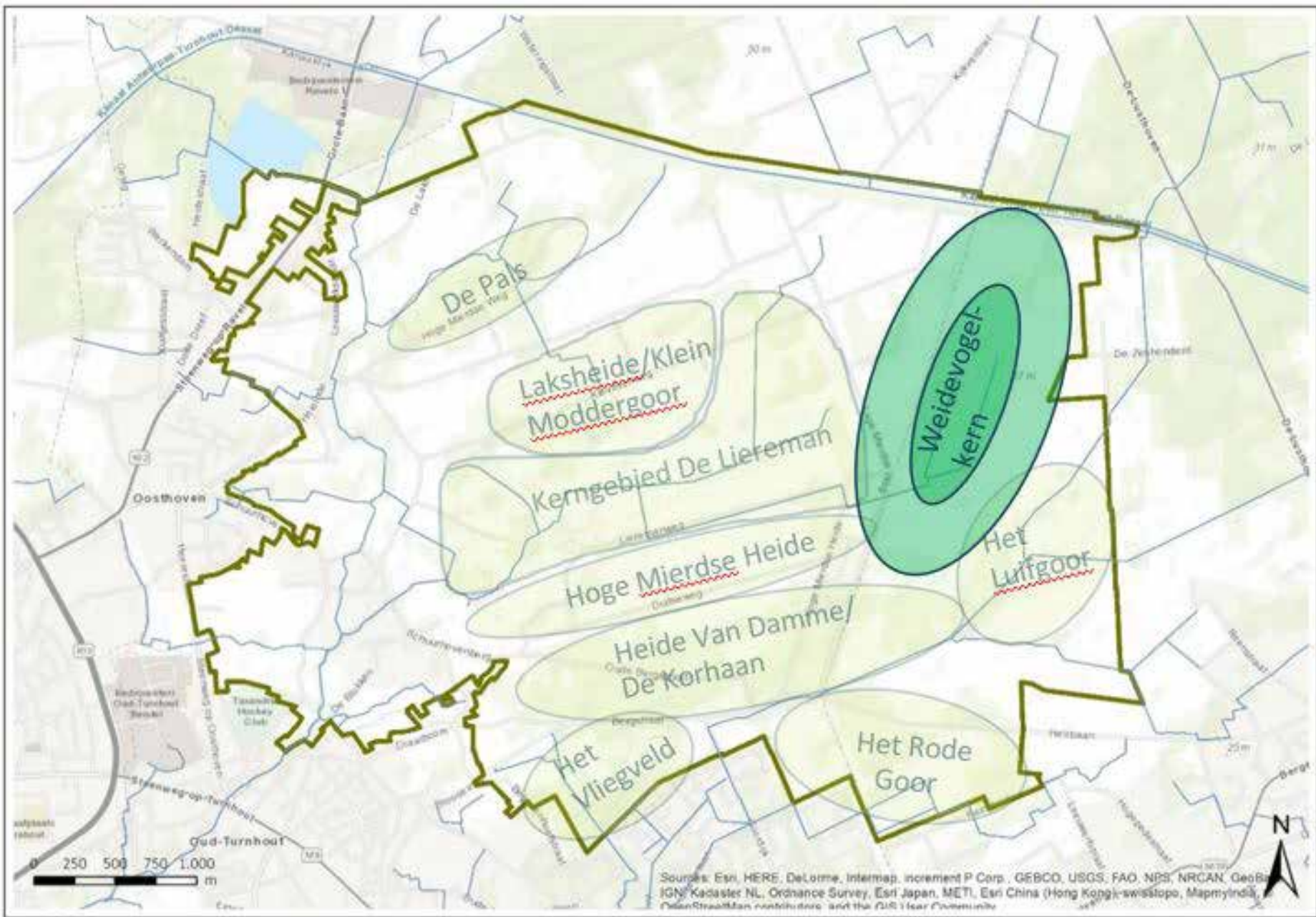
NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

OPTIMALISEREN WEIDEVOGELGEBIED

De Brakeleer wordt ingericht voor weidevogels.

WAT

Ter hoogte van de Brakeleer/De Zeshonderd dienen de waterlopen zodanig te worden verlegd dat een vochtregime ontstaat dat alle kansen biedt voor de instandhouding en de uitbreiding van de weidevogelpopulatie en pleisterende trekvogels of overwinteraars. De herziening van de afwatering van het gebied wordt enerzijds afgestemd op de ontwikkeling van een weidevogelkern, maar anderzijds op een landbouwgebruik rond de weidevogelkern. Afgraven, ophogen landbouwgronden, herstellen van poelen en vennen, ontslibben van vijvers en vennen, aanleggen nieuwe en herprofiëren van bestaande tracés van waterlopen en grachten, plaatsen van stuwen, verwijderen van opgaande begroeiing, aanleg van specifieke soortgerichte infrastructuur, kavelverbeteringswerken landbouwgronden, enz. zijn maatregelen die deze doelstelling kunnen helpen realiseren.

regeling grondwaterpeil met schotbalkstuw

rooien van bos

aangelegde ondiepe poel

dempen van bestaande gracht

klepelen houtopslag

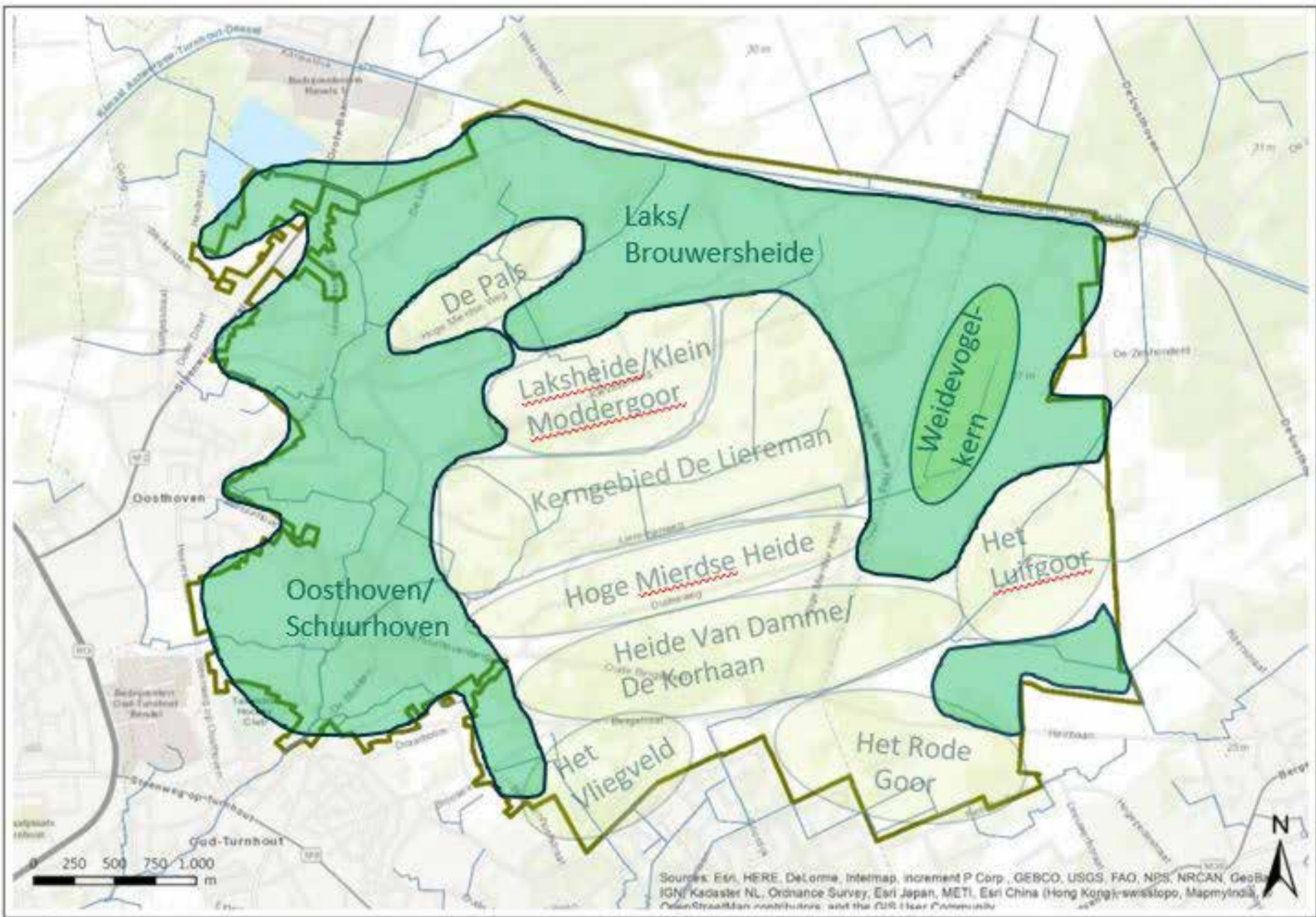
NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

INRICHTINGSMAATREGELEN LANDBOUW

De belangrijkste landbouwactiviteiten in de Liereman (zie afbeelding hieronder) situeren zich in de deelgebieden Oosthoven/Schuurhoven en Laks/Brouwersheide. Bovendien worden ook in de Brakeleer exploitatiemogelijkheden geboden aan landbouw volgens een vooropgesteld schillenmodel.

WAT

Binnen de landbouwzones van het projectgebied wordt gestreefd naar optimalisatie van de bedrijfsstructuur, door bijvoorbeeld kavelruil, kavelgroepering en kavelinrichting. Ophogen van landbouwgronden, kavelverbeteringswerken, aanleg van nieuwe en herprofiëren van bestaande waterlopen en grachten, erfbeplanting, aanleg en heraanleg van landbouwwegen zijn maatregelen die kunnen ingezet worden om de landbouwdoelstelling binnen de Liereman te realiseren. Bijzondere aandacht gaat ook naar het vermijden van impact (op landbouwgronden) van waterhuishoudingswerken die gebeuren om de kern van de Liereman hydrologisch in orde te brengen. Verder kunnen binnen het landbouwgebied ook maatregelen aan bod komen als ontbossen in functie van toekomstig lanbouwgebruik, mestafzetruimte en premieruimte, en aanplanten van groenschermen of emissievangende beplantingen.

ruimen van grachten

waterconservering en buffering met stuw

erfbeplanting / groenscherm

egalisatie met ondergrondverzet

ophoging laagtes door egalisatie

NATUURINRICHTINGSPROJECT DE LIEREMAN

MOGELIJK TOEKOMSTBEELD

